

Dk. Knut Heim, Mithali, Hotuba ya 15, Mithali 25-29

© 2024 Knut Heim na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Knut Heim na mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 15, Mithali sura ya 25-29.

Karibu kwenye somo la 15 kuhusu Kitabu cha Biblia cha Mithali. Katika hotuba hii na inayofuata, tutaangalia mkusanyo namba tano wa Mithali, sura ya 25 hadi 29.

Katika mhadhara huu sasa, nitakuwa nikitazama mkusanyo wa aya katika sura ya 25 hasa, na nitapendekeza tafsiri ya kimawazo yake.

Wanakuja katika makundi matatu, lakini yote matatu yametawanywa kupitia sura ya 25, nami nitawapa usomaji wa kimawazo pamoja na mistari ya yale niliyopendekeza hapo awali, hasa wakati huu nikizingatia kipengele cha sitiari na jinsi ya kufasiri mafumbo kimawazo. Natumai pia kujumuisha katika mhadhara huu tafakari zaidi juu ya tofauti kati ya usomaji wa dhahania kwa upande mmoja na usomaji wa kufikiria kwa upande mwingine, na kisha nitatafakari pia juu ya moja ya mambo ambayo watu wengi, ninasikia watu wengi wanasema, haswa kutoka kwa miduara ya Kikristo ya kihafidhina, ambapo wanasisitiza kuchukua Biblia kihalisi. Na nitatoa maoni fulani juu ya hilo, baadhi ya maoni muhimu, ili kutusaidia kupata kutoka katika Kitabu cha Mithali na kutokana na usomaji wa kufikirika wa mashairi kwa ujumla, mtazamo mpana zaidi wa kihemenetiki kuhusu jinsi Wakristo na Wayahudi wanaotaka kuwa waaminifu kwa maandiko yetu, wanapaswa kusoma kwa ustadi na ustadi na kwa hekima maandiko ya Biblia.

Basi hebu tuanze. Kwanza kabisa nilisoma kutoka sura ya 25. Huu ni mifano yangu ya kwanza kati ya mitatu ya usomaji wa kimawazo.

Nilisoma kutoka mstari wa 21 hadi 22. Hiki ni kifungu kinachojulikana sana kwa sababu kinarudiwa pia na Mtume Paulo katika barua yake kwa Warumi katika sura ya 12, mstari wa 20, ambapo anawatia moyo watu, kulingana na kisasi, lakini kuwa wakarimu kwa adui zao. Na amevuviwa kusema hivi na Kitabu cha Mithali na anakitumia kwa ubunifu tena ili kueleza hoja yake, akirejea kwenye maandiko, ili kuimarisha hoja na mamlaka ya kiroho anayotaka kuweka katika ushauri wake kwa Wakristo wa Roma.

Hivyo hapa huenda. Ikiwa adui zako wana njaa, wape mkate wale. Na wakiwa na kiu, wape maji ya kunywa.

Kwa maana utaweka makaa ya moto juu ya vichwa vyao, na Bwana atakupata thawabu. Ikiwa adui zako wana njaa, wape chakula na wanywe. Kwa maana utaweka makaa ya moto juu ya vichwa vyao, na Bwana atakupata thawabu.

Sasa hapa, watu wengi hawana shida kabisa kusoma hii kwa njia ya kufikiria, kwa kutambua kwamba kula na kunywa, kulisha adui si lazima kuchukuliwa halisi, lakini inaweza kutumika kwa urahisi katika aina mbalimbali za miktadha ya ukarimu, ya ukarimu, ya urafiki, ya upole, ya wema kwa wale ambao wanaweza kuwa kinyume na mtu fulani, au hata kumtakia mtu vibaya. Rejeleo la adui hapa ni la kawaida sana. Haijulikani ni adui wa aina gani, lakini adui anapaswa kutendewa wema.

Na matokeo ya haya ni mawili kwa mujibu wa aya ya 22. Namba moja, utarundika makaa ya moto juu ya vichwa vyao. Namba mbili, na Bwana atakupata thawabu.

Sasa, tayari nimesema watu wengi wanatambua kwa urahisi hili halipaswi kuchukuliwa kihalisi kwa sababu kwa kumtendea adui yake kwa ukarimu, mtu hachoki makaa yanayowaka vichwani mwao ambayo kwa namna fulani hubakia juu ya vichwa vyao kama taji au kitu kama hiki. Na bila shaka, maadui ambao wangetendewa hivyo kihalisi hawangekubali jambo hilo hata kidogo. Lakini badala yake wazo ni aina fulani ya adui wa aina ya kawaida ni kwa njia ya aibu katika kuacha uadui wao kwa wema wa mtu.

Hilo ndilo wazo. Nimeona mambo kadhaa katika maisha yangu, na hapa sitaki kushiriki hadithi za kibinafsi sana, lakini ninataka kushiriki maarifa ya kibinafsi. Nadhani nataka kusema hili hasa dhidi ya usuli wa huduma ya Kikristo, huduma ya kichungaji, lakini pia huduma katika nyanja zingine za mashirika ya huduma ya Kikristo.

Na ninataka kutoa mapendekezo ambayo kwa matumaini unapojihusisha na mhadhara huu na labda kutumia baadhi ya yale unayojifunza hapa katika kufundisha wengine, unaweza kupata msaada. Na ni hii. Na huu umekuwa uzoefu wangu kwa hakika katika huduma ya kichungaji, lakini pia katika mashirika mengine ya huduma pia.

Yaani, watu mara nyingi husema wanapotoka katika seminari, hiki, kile, na kingine, sikufundishwa kamwe katika seminari. Mara nyingi watu baada ya uzoefu wa seminari wanahisi kushushwa miaka michache katika huduma zao kwa sababu kwa namna fulani wanahisi kwamba ingawa walifundishwa kuhusu aina zote za taaluma za kitheolojia, mara nyingi hawakufundishwa hekima ya kiroho na ujuzi wa kitaaluma wa vitendo wakati wa kushughulika na hali zisizotarajiwa. Na kuna mengi ningeweza kutaja.

Mojawapo, kwa mfano, ni unyanyasaji ndani ya kanisa kwa ujumla, lakini pia hasa suala la msingi nadhani ambalo ni suala linalowaka moto katika makanisa mengi

ulimwenguni siku hizi ni hali ya unyanyasaji wa kijinsia au unyanyasaji wa watoto. Sitaki kuzungumza juu ya jambo hili kwa dakika moja kwa sasa kwa sababu halihusiani na Kitabu cha Mithali, na huu ni mhadhara kuhusu Kitabu cha Mithali, lakini nataka kukiri kwamba hili ni suala muhimu sana ambalo halijashughulikiwa vya kutosha katika makanisa na madhehebu mengi hadi sasa, jambo ambalo nadhani ni muhimu sana kwamba kanisa litakabiliana nalo. Lakini ninachotaka kuzingatia ni aina nyingine ya unyanyasaji, na hili ni jambo ambalo nimeliona, nimejionea kwa masikitiko mimi binafsi, lakini pia, nimeona nikiwa na wenzangu wengi katika mazingira tofauti, Ulaya, Afrika, na pia hapa Amerika Kaskazini ambapo ninaishi na kufanya kazi sasa.

Na ni hivi, kwamba watu walioajiriwa na kanisa au wanaojitolea ndani ya kanisa, au kwa muda, wa muda wote, au chochote, wakati mwingine wanatendewa isivyo haki na isivyofaa, ama na shirika la kanisa kama shirika na viongozi ndani ya shirika hilo, au wakati mwingine na washiriki wa mashirika hayo au makanisa hayo. Na mara kwa mara, watu wanahimizwa kuwa wapole na wenye fadhili, karibu kufikia hatua ya kusema, kuvumilia tu unyanyasaji. Nadhani hilo ni kosa kubwa.

Hata hivyo, kwa kiasi fulani inategemea usomaji mbaya wa maandiko ya Biblia kama hii hapa katika Mithali 25, na pia maandiko katika Agano Jipya. Na mimi kwenda hapa kwa Agano Jipya kwa sababu nadhani hili ni suala muhimu katika huduma ya Kikristo hasa. Na ninatumai kwamba kutoka kwa sehemu hii ya hotuba yangu, angalau baadhi ya watu watapata hekima, kwa ajili yao wenyewe, lakini pia kwa jinsi wanavyowasaidia viongozi wachanga wa Kikristo kukuza ufahamu kamili zaidi wa jinsi wanapaswa kujihusisha na matumizi mabaya katika miktadha ya huduma ya Kikristo.

Andiko lingine ambalo ninataka kurejelea ni kutoka Mathayo 6, katika Mahubiri ya Mlimani, ambapo Yesu mwenyewe anaonekana kutoa ushahidi ambao kwa ujumla unafasiriwa kumaanisha kwamba watu wanapaswa kuvumilia tu unyanyasaji huo. Yesu anazungumza hapa kuhusu mtu anayemletea Mungu dhabihu hekaluni, kisha anawasihi, ikiwa ndugu yako ana jambo dhidi yako, nenda ukakutane nao kabla hawajaenda mahakamani, na ulipe kila kitu unachodaiwa, kwa maana bila hivyo watakupeleka mahakamani na kukuweka gerezani, nawe utakaa humo mpaka utakapolipa kila senti yake. Hili mara nyingi husomwa pamoja na shauri la Paulo katika mojawapo ya barua zake kwa Wakorintho, ambapo anasema kwamba Wakristo hawapaswi kwenda kwenye mahakama zisizo za Kikristo ili kusuluhisha mabishano yao, bali wanapaswa kupatanishwa kabla hali hiyo haijafika.

Takriban ulimwenguni pote, katika uzoefu wangu wa miongo kadhaa ya huduma ya Kikristo sasa, maandiko haya, maandiko haya matatu kwa kuunganishwa, yamefasiriwa mara kwa mara ili kuwakatisha tamaa wale ambao wako kwenye mwisho wa unyanyasaji kutoka kwa kujitetea kupitia njia za kisheria au njia zingine ambazo ziko mikononi mwao. Kwa ujumla, inaonekana kwangu, maandiko haya yamefasiriwa kuwa yanazungumza na wahasiriwa wa unyanyasaji na kuwafurahisha.

Nadhani hii yenyewe ni unyanyasaji mbaya na matumizi mabaya ya utaratibu ambayo yameendelezwa katika mazingira ya kitamaduni ya Kikristo kwa miongo kadhaa, labda hata zaidi.

Na nadhani huu ni uovu ambao unahitaji kushughulikiwa, na ninafanya hivi sasa. Tunapotazama maneno ya Yesu mwenyewe hasa, ni wazi zaidi. Yesu hasemi na mhasiriwa.

Anazungumza na mhusika. Kwa sababu ikiwa mhalifu, mtu aliyezungumziwa hapa na Yesu, asingefuata ushauri wa Yesu, angeburuzwa mbele ya mahakama na kupatikana na hatia hadi kuwekwa gerezeni. Na kwa hiyo anachopendekeza Yesu hapa kwa uwazi kabisa ni kwamba mtenda dhambi, mtenda mabaya, mnyanyasaji, mhasiriwa ndiye anayepaswa kuepuka kuburutwa mahakamani na anapaswa kutubu kosa lake na kufanya sawa na mtu ambaye amemdhulumu.

Katika barua ya Paulo, haiko wazi sana, na sidhani kama anamaanisha kufanya tofauti yoyote kati ya wahasiriwa na wanyanyasaji na wanyanyasaji, lakini anachosema ni kwamba watu ambao wako katika hali ya kutoelewana, Wakristo wenzao, wanapaswa kupatanishwa wao kwa wao badala ya kwenda mahakamani. Lakini kwa hakika maana yake lazima iwe, ikiwa huyu ndiye Mtume Paulo ambaye anazungumza, si kwamba wale wanaodhulumiwa wanapaswa kuvumilia tu hilo, bali kwamba wale walio katika mabishano ambao wako katika kosa wanapaswa kukiri kosa lao, kulitubu na kulirekebisha na mtu ambaye wamemdhulumu au kuchukua faida yake au kuiba kutoka kwake au kudhulumiwa au chochote kingine. Hili sasa linanirejesha kwenye Mithali sura ya 18, na ninataka kusema hapa kwamba ninaamini zaidi, na si mimi peke yangu, kuna makubaliano yenye nguvu sana kati ya wasomi wa Biblia, kwamba Mithali sura ya 25 hadi 29 inahusu sana viongozi katika jamii.

Na hii ndiyo kesi ya mtu anayezungumziwa hapa katika mstari wa 21, ikiwa adui zako wana njaa, wape chakula, kwa maana utawarundikia makaa ya moto juu ya vichwa vyao. Na sasa nataka sisi kwa kweli, katika mwanga wa yale ambayo nimekuwa tu kusema kuhusu maandiko haya mengine, kusoma kifungu hiki kwa mawazo. Lakini katika kuwaza hiyo si dhana tu, bali ni ya kweli kuhusu mienendo ya binadamu, mienendo ya mwingiliano wa binadamu, hasa pale mambo yanapohesabika, mambo yanapokuwa hatarini, na viongozi.

Na ni hivi, kinachopendekezwa hapa kwa atakayekuwa kiongozi anayezungumziwa katika Methali hizi ni hali ya migogoro, na pengine hali ya migogoro ya hali ya juu. Hii haihusu vikwazo, hii inahusu mambo mazito, na matokeo ya chochote kitakachotokea kati ya maadui ambao wanatarajiwa hapa yatakuwa na umuhimu kwa watu wengine pia, sio tu kwa mtu anayeshughulikiwa. Na pendekezo hilo si la kutuliza, la kutojali, bali ni mwaliko wa kujihusisha kwa busara na hali ya hatari ya hali ya juu ambayo inaweza kuwa hatari kwa mtu anayezungumzwa naye, na labda

wengine walio chini ya uangalizi wao pia, ambao wao ni viongozi wanaowajibika kwao.

Na kwa hivyo, viongozi hawa sasa wanapohimizwa hapa kuwa wapole kwa maadui zao, haimaanishi kwamba wamealikwa kuwa makanga, hapa kuna sitiari nyingine, watu ambao wanajiruhusu tu kunyanyaswa na wengine kwa hiari. Badala yake, aina hii ya fadhili kwa kweli ni ya uchokozi sana, kwa sababu matokeo ya wema huo ni kumwaibisha adui, mpinzani, na kuacha uadui wao. Na picha inayowasilishwa ni moja ya makaa ya mawe yanayowaka vichwani mwao.

Hiyo ni jambo la fujo sana kufanya, kwa kweli. Ni jambo lenye nguvu sana, jeuri kufanya. Kwa hivyo, mpinzani huyu sio tu wa kukabidhiwa, bali mpinzani huyu anatawaliwa na uungwana wa anayetaka kuwa kiongozi.

Kwa hivyo hiyo inawezaje kufanya kazi kwa undani katika ulimwengu wa kweli? Naam, inaonekana kwangu kwamba kiongozi anayeshughulikiwa hapa hajahimizwa kumwachia mpinzani wake neno la mwisho au kushinda hoja. Badala yake, methali hiyo inamhimiza anayetaka kuwa kiongozi kuingiliana na mpinzani kwa njia ya busara ambayo inajaribu kushughulikia kwa ukarimu na fadhili wasiwasi wa mpinzani. Lakini si kwa kiwango ambacho hoja inapotea, bali kwa namna ambayo inamsaidia mpinzani kuona hoja za juu zaidi na ulazima wa kile ambacho kiongozi huyu anayezungumziwa hapa anajaribu kufikia ili mpinzani awe mshirika na si mshindi wa hoja.

Hiyo ndiyo athari ya methali hii. Sasa nataka kusogea kwenye matokeo ya pili ambayo yanaahidiwa hapa katika methali hizi, yaani kwamba Bwana atakupa thawabu. Na ninazungumza hapa tena sio tu kutoka kwa ufafanuzi wa vifungu hivi lakini pia kutoka kwa uzoefu wa kibinafsi.

Nimeona hii mara kwa mara. Tunapotenda mambo ya kiroho, tunapotenda kwa uongozi, ukarimu, na wema, tunapotenda kwa hekima katika uwezo wetu kama viongozi na kuwasaidia hata wapinzani wetu kuona kilicho sawa, bila kujipinda kwa matakwa yao ya hiari au chochote kile, mara nyingi kuna thawabu kubwa ya kiroho karibu na kona. Jambo la kwanza, kwa kweli Mungu atatuthawabisha kwa kutusaidia kufikia yale ambayo ni muhimu kufanya na kufanikiwa katika yale tunayokabidhiwa katika kazi ya huduma ya Kikristo.

Jambo la pili ni kwamba mara nyingi kwa sababu tumekuwa wakarimu, baraka za Mungu zitafanya kazi hiyo isitawi zaidi. Ilhali kutojali na kutoa matakwa ya kipuuzi ya wapinzani wetu kungeharibu tu matunda na ufanisi wa kazi. Ninapofikia tamati katika tafakari yangu kuhusu kundi hili la methali, kuna jambo moja la mwisho ninalotaka kusema.

Nikirudi kwenye maoni yangu ya awali ni mara kwa mara kwamba watu katika huduma ya Kikristo, hasa katika hali za uongozi, hukutana na uadui. Uadui wanaokumbana nao mara nyingi, mara nyingi sana, si kutoka kwa wasio Wakristo, ama kutoka kwa watu wa dini nyingine au watu wasio na dini kabisa, lakini mara nyingi uadui wanaokumbana nao unatoka kwa Wakristo wenzao. Mengi yake si ya namna na ukarimu.

Na mara nyingi watu, nimezungumza na viongozi wenzangu wengi wa Kikristo kuhusu hili, na viongozi wengi wa Kikristo wameumizwa sana na jambo hili, wamekatishwa tamaa sana, wamefadhaika, na mara nyingi wanaumizwa, kwa sababu hawajirudishi kwa njia zinazofaa, kama vile mithali hii inavyopendekeza, na kama Yesu na Paulo wanavyopendekeza, lakini wanakubali na kujiacha wateswe. Na matokeo ya mwisho yake ni kuumia, ni uchungu, na ni uharibifu wa kihisia wa muda mrefu. Nimeona hii mara kwa mara.

Ninachotaka kusema kwa yeyote kati yenu ambaye anasikiliza hotuba hii leo, na ambaye anatarajia kushiriki katika huduma ya Kikristo, ni mambo kadhaa. Namba moja, tarajia kukutana na uadui na kukabiliana nao. Pili, tarajia kwamba uhasama mwingi huo usitoke kwa wasio Wakristo, bali kutoka kwa waamini wenzako Wakristo, wakati mwingine kutoka kwa wenzako, wakati mwingine kutoka kwa watu wale wale unaojaribu kuwahudumia na kuwahudumia.

Tatu, unapoinuka katika nafasi za uongozi wa huduma, uongozi wako unapokua, nataka kukuambia, tatu, ubora, nguvu, na athari za adui zako zitakua. Kadiri unavyokuwa muhimu zaidi katika uongozi, ndivyo unavyoweza zaidi, ndivyo unavyojitolea zaidi, na pengine wakati mwingine ndivyo maadui zako watakavyokuwa wabaya zaidi. Shughulika nayo.

Kutoka kwa uzoefu wangu wa kibinafsi, nataka kusema, kwa kweli ninajivunia maadui zangu. Nina maadui wanaostahili kupigana nao, na ninataka kuwapiga kwa sifa na utukufu wa Mungu. Kwa sababu ninapojua kwamba niko sawa katika kile ninachofanya, katika kujaribu kumtumikia Bwana, ninahitaji kushughulika na wale ambao hawaoni.

Nataka kutoa mfano mmoja. Sitaki kujiweka katika aina moja ya aina ya mafanikio, lakini tunaona hii, kwa mfano, katika kazi ya Dietrich Bonhoeffer. Dietrich Bonhoeffer alifanya kile ambacho Mithali 25, 21 ifuatayo inapendekeza.

Kwa ukarimu wake wa kuukabili utawala wa Kijerumani chini ya Hitler, alikuwa akirundika makaa ya moto kwenye lundo, vichwani mwa Wajerumani wenzake wengi kwa jinsi walivyokuwa wakikabiliana na yale yaliyokuwa yakiendelea wakati wake. Kwa hivyo, hii sio methali kwa wanyonge. Hii ni mithali kwa watu hodari, jasiri, na wenye hekima wanaosimamia yaliyo sawa.

Ninamalizia kwa ombi lingine la kusema tu, tunahitaji kukomesha unyanyasaji ambao wakati mwingine unaruhusiwa kutokea katika kanisa la Kikristo kwa sababu ya kutoelewa baadhi ya vifungu hivi vya Biblia. Na kutoelewa upendo wa Kikristo hadi tunakubali kutendwa vibaya, ama sisi wenyewe au wengine tulio chini ya uangalizi wetu. Na ni lazima kutokea.

Kwa hiyo, unaweza kuona ninazungumza kwa nguvu hapa kwa sababu nadhani hili ni eneo muhimu ambalo watu wengi wameteseka bila sababu kwa sababu ya mafundisho duni. Na hapa nadhani nimewasilisha usomaji wa kimawazo wa aya hizi ambao si wa hiari, sio wa kufikirika, lakini umejikita katika maandishi ya Biblia yenyewe, kwa kuzingatia mafumbo, lakini pia msingi wake katika hekima pana ya uzoefu wangu binafsi na kwa kuzingatia hisia ya haki ya kijamii na ya mtu binafsi kwa waliodhulumwa na walio hatarini katika mashindano na wahasiriwa, wanyanyasaji, na wahasiriwa. Sasa ninakuja kwa vikundi viwili vya methali zingine, pia katika sura ya 25.

Mifano yote mitatu ninayotaja hapa ni jozi za methali, kwa njia. Ya kwanza ya haya, kwa kweli nitataja ya tatu, ya kwanza. Hii ni katika mstari wa 27 hadi 28.

Nitasoma tu aya hizi kisha nitoe tafsiri yangu juu yake. Si vizuri kula asali nyingi au kutafuta heshima juu ya heshima. Kama mji uliobomolewa bila kuta, ndivyo alivyo mtu asiyejizuia.

Nitarudia mistari hiyo miwili. Si vizuri kula asali nyingi au kutafuta heshima juu ya heshima. Kama mji uliobomolewa bila kuta, ndivyo alivyo mtu asiyejizuia.

Ni nini kinaendelea katika aya hizi? Watu wengi wanasoma hili na kusema, wacha tuendeleo. Na kusema kweli, nimekuwa nikifanya kazi na Kitabu cha Mithali kwa zaidi ya miaka 25 sasa. Na kwa miaka mingi, mingi, sijawahi kulipa kipaumbele maalum kwa hili.

Lakini kupitia mafunzo yangu katika nadharia ya sitiari na ufasiri wa sitiari, nimekuwa nyeti zaidi sasa kuchukua baadhi ya mambo fiche na athari muhimu sana ya methali hizi. Kwa sababu hapa tunayo gem ya ushauri mzuri ambao unaweza kubadilisha maisha yetu. Hebu nielezee.

Kwa hiyo kwa hakika aya ya kwanza kati ya hizi mbili, mstari wa 27, ni namna ya kuandaa njia kwa ajili ya somo kuu la kujifunza katika nusu ya pili. Na kwa namna fulani inajenga hadi usomaji mpana zaidi wa mstari wa 28. Kwa hiyo, hebu tuone jinsi mstari wa 27 unavyofanya hivyo.

Kwa hiyo, kwanza kabisa, si vizuri kula asali nyingi. Kwa nini sio nzuri? Asali ni kubwa. Ina ladha ya ajabu.

Ina vitamini yenye afya nzuri na kila aina ya viungo vyenye afya. Kwa hivyo, watu wanatupendekeza kila wakati katika ulimwengu wa kisasa, kula asali. Bora zaidi kuliko chokoleti.

Afya zaidi kwako. Ni asili na kila aina ya kitu. Kwa hivyo kwa nini mtu huyu mwenye busara, ambaye alikuwa, wa nyakati za zamani anamwambia yule anayetaka kuwa kiongozi, usile asali nyingi? Naam, kwa sababu ya hekima ya zamani kwamba mengi ya jambo zuri si jambo jema hata kidogo.

Kitu kimoja na chokoleti. Hilo liko wazi zaidi. Chokoleti ni nzuri sana.

Ice cream ni nzuri sana. Steak ni nzuri sana. Lakini ikiwa tutakula sana, itakuwa na madhara kwa ustawi wetu wa kimwili na hata hisia zetu za kihisia za muda mfupi za kuwa na uvimbe, uchovu, uchovu, na kuhisi tu uchovu kwa sababu tumekula kitu kizuri sana.

Na kwa hivyo, msemu huu wa kupingana kabisa, usile asali nyingi sana, ingawa asali ni nzuri sana, unaweka mazingira sasa kwa kitakachofuata. Kwa sababu nusu ya pili ya msemu ni, na hivyo si vizuri kutafuta heshima juu ya heshima. Kwa nini hiyo si nzuri? Naam, heshima ni jambo jema, sivyo? Heshima ni juu ya hali ya juu ya kijamii.

Na kumbuka tunashughulika na methali hapa kote katika sura hizi zilizoелеkezwa haswa kwa viongozi wachanga, watu ambao wako katika hadhi ya juu ya kijamii na mara nyingi wa ngazi za juu katika jamii zao. Na mtu anayejengewa uwezo wa kuwa kiongozi mkomavu, mwenye uwezo na manufaa kwa jamii pana zaidi na jamii yake, sasa anahimizwa kutotafuta sana kile anachohitaji ili awe viongozi bora, yaani wenye hadhi ya juu katika jamii na hadhi ya juu katika jamii na kuheshimika miongoni mwa wanajamii wenzao. Kwa sababu mengi ya jambo zuri si jambo jema hata kidogo.

Kwa sababu ikiwa mtu huyo atakuwa rahisi kila wakati na kutafuta tu idhini ya watu wanaoawaongoza, yeye sio kiongozi tena. Wanaongozwa. Ghafla mkia unatikisa mbwa.

Kwa sababu kiongozi anajali sana hadhi yao ya kijamii, viwango vyao vya kuidhinishwa, na kupendwa na watu wanaoawaongoza, wanakuwa viongozi wasiofaa. Lakini si hayo tu. Na tena, ninaendelea tu usomaji wa kuwazia wa methali ambayo inaonekana sio muhimu kabisa.

Na ni hii. Kuna upande mwingine wa hii na mwingine uliokithiri kwa hii. Kwa sababu sisi pia kuona, na mimi lazima kweli tu, hapana, nina pointi tatu, hasa.

Kwa hivyo kuna upande mwingine wa hili, ukali mwingine wa kutafuta heshima nyingi, bila shaka, sio kabisa juu ya kutafuta viwango vya idhini ya watu wanaoongozwa, lakini ukali mwingine ni kwamba viongozi wanajaribu sana

kuimarisha hali yao ya juu ya kijamii kwa njia za hila na mara nyingi za fujo, za kulazimisha, na hata za uhalifu ili kuondokana na hofu na wasiwasi wao wenyewe. Kwa sababu, bila shaka, jinsi ulivyo juu zaidi katika uongozi, ndivyo hali nzima ilivyo hatari zaidi, na nguvu zaidi, adui zako ni hatari zaidi. Hivyo njia moja ya asili ya kukabiliana na hili ni kujaribu na kuepuka hilo hata kidogo.

Na hatari ni kwa viongozi kuwa watawala na kuwa na uchu wa madaraka, kuwalazimisha watu wanaowaongoza na kuwalazimisha wajisalimishe. Kama vile asali nyingi haifai, kutafuta heshima nyingi pia haifai. Na hiyo inanipeleka kwa ya tatu ambayo kwa kweli inaunganishwa na hizi zote kwa pande zote mbili, na nina hakika unaposikiliza hii unaweza kufikiria mara moja mtu mmoja au wawili unaowajua kibinafsi na wengine unaowajua kutoka kwa habari za kimataifa, watu ambao wanaathiriwa na kile kinachojulikana kama psychopants .

Wanajizunguka na watu ambao huwasifu kila wakati, husema kila wakati, wewe ndiye wa kushangaza zaidi, huwezi kufanya kosa lolote, umezungukwa na marafiki ambao hawakuwahi kukukosoa na kukuthibitisha tu kama kiongozi huyo mkuu. Na kinachotokea bila shaka wanawajenga watu hawa kuwa madikteta wachanga kihisia ambao wanafanya chochote wanachotaka kwa sababu watu wote wanaowazunguka wanawathibitisha mara kwa mara bila kujali wanafanya nini, bila kujali jinsi wanavyofanya, bila kujali ni upumbavu kiasi gani, bila kujali jinsi mambo ni ya ukandamizaji, ni wanyonyaji kiasi gani kwa kile wanachofanya. Je, unaona jinsi methali hii ilivyo na nguvu? Lakini si hivyo tu, hiyo ni methali inayojengeka hadi kwenye methali hiyo nzuri sana.

Hebu tuangalie, mstari wa 28, kama mji uliobomolewa bila kuta, ni mtu asiyejizua. Kwa hivyo, methali hiyo inahusu nini? Kama tunavyojua, nadhani hiyo ni angavu, ni juu ya kujidhibiti. Kujidhibiti ni muhimu wapi? Naam, kujidhibiti ni muhimu katika hali zote hizo ambapo tuna rasilimali na fursa nyingi zaidi kuliko zinavyofaa kwetu.

Hapo ndipo tunapohitaji kujidhibiti. Kama vile wakati kuna asali nyingi, chokoleti nyingi, pesa nyingi, kutosheka kwa ngono kunangojea tutumiwe. Methali hapa hasa, bila shaka, inazingatia mamlaka, hasa mamlaka ya kisiasa, lakini maeneo haya mengine yote nadhani pia yanashughulikiwa kwa njia isiyo ya moja kwa moja na methali hii.

Lakini nataka kuzingatia sasa juu ya nguvu. Kuhusiana na heshima, katika aya iliyotangulia, jaribu kwa kiongozi si kujitawala, bali kunyakua mamlaka zaidi na zaidi ya kisiasa. Hilo ndilo linalozungumziwa hapa.

Na kadiri wanavyofanya hivi, na kadiri wanavyojiweka kuwa kitu muhimu zaidi katika uongozi wao, uongozi wao unakuwa juu yao wenyewe, sio juu ya watu wanaopaswa kuwaongoza. Jambo ni kwamba wanaongoza watu wao. Wapo kwa ajili ya watu, si kwa ajili yao wenyewe.

Na hii sasa inanileta kwenye nusu ya kwanza ya methali hii isemayo, kama mji uliobomolewa bila kuta ni mtu asiyejizuia. Nini kinaendelea hapa? Hapa tunahitaji kufunua sitiari zaidi kidogo. Sitiari hiyo inahusiana na jiji na kuta zake.

Na kwa sababu jiji hilo halina kuta, linabomolewa na adui. Rudi kwa maadui tena hapa. Na kwa nini hii ni muhimu kwa kiongozi anayetarajiwa? Kwa sababu anayetaka kuwa kiongozi ndiye anayeliangalia jiji.

Kupitia kujitawala kwa kiongozi, ukuta ungejengwa kuzunguka jiji kwa ulinzi dhidi ya maadui wowote wanaoweza kuwa. Na madhumuni ya kujitawala kwa kiongozi ni kutoa makazi na makazi, mazingira ya ulinzi na usalama kwa jamii yao. Ikiwa watahindwa kujidhibiti, mazingira haya ya ulinzi na salama yanamomonyoka.

Mfumo wa ulinzi kwa jamii umedhoofishwa. Na ikiwa jamii itashambuliwa na nguvu zozote za nje ambazo zinaweza kuwa jiji, jamii inaweza kushindwa. Hiyo, naamini, ndiyo athari ya methali hizo mbili kwa pamoja.

Ushauri wa ajabu, nadhani. Hii inanikumbusha methali ya Kichina inayozungumzia suala hili la kujizuia. Na methali, na pengine kuna muktadha mpana zaidi wa hili, na bila shaka, sielewi kina na hila za utamaduni wa Kichina, lakini hata hivyo naona methali hii kuwa ya msaada.

Na inasema kitu kama hiki, mtu asiye na matamano yoyote hawezi kushindwa kwa sababu hawezi kudanganywa, kulazimishwa, au kudanganywa kufuata matakwa ya wale wanaotaka kuwadhuru. Ninataka kushiriki nawe maombi ambayo nimetunga kwa msingi wa tafsiri yangu ya kuwazia, kama nilivyoiwasilisha hivi punde, ya aya hizi mbili. Ngoja nikusomee.

Kwa hiyo, hili ni jambo ambalo ninaomba kila siku. Ee Bwana, nifanye nisishindwe ndani yako kwa kuniweka huru kabisa na tamaa zote za kidunia. Ni dokezo kidogo la Mahubiri ya Mlimani hapa.

Ili daima nitafute ufalme wako kwanza na kwamba wewe, ee Bwana, uweze kuongeza mambo yote ninayohitaji na mengi ya mambo ninayotaka na kutamani. Nami naomba, Ee Bwana, ya kwamba, hapana, nafikiri niishie hapa tu. Kwa kweli, nitarudi nyuma kidogo na kuanza maombi mapema kidogo.

Kwa hiyo, ni sehemu ya maombi marefu. Ee Bwana, nifanye mji wenye kuta imara, na malango mapana, na ngome. Nina uwezo na nia ya kujiandalia makao na makao, kwa wale walio karibu nami, na kwa kila mtu niliyekabidhiwa uangalizi wangu kwa kunipa uwezo wa kujitawala.

Kujitawala juu yangu, na kisha nikataja mambo matatu au manne tofauti ambapo najua mimi ni dhaifu kwa sababu haiji kwa urahisi kwangu kujidhibiti katika maeneo haya na ninataka kukuhimiza kufikiria ni maeneo gani hayo katika maisha yako na kuyaweka katika maombi mbele za Mungu. Nipe uwezo wa kujitawala kisha mwishowe naweza kufunga orodha hii ya mambo kwa kujitawala juu ya matamano yangu kama kiongozi, matamano yangu, matakwa yangu na hata mahitaji yangu. Na hilo likitokea, naamini, kulingana na methali ya Wachina, na pia nadhani methali hii iliyo hapa na ukuta na jiji, inanifanya nionekane nisishindwe ndani yako kwa kuniweka huru kabisa na tamaa zote za kidunia.

Ili daima nitafute ufalme wako kwanza na kwamba wewe, Ee Bwana, uniongezee vitu vyote ninavyohitaji na vitu vingi ninavyotaka na kutamani. Unaweza kusikia madokezo hapa ya Mahubiri ya Mlimani pia. Kwa hivyo, nataka kusema, unajua, hii ni methali ndogo tu ambayo watu wengi hawatumii dakika nyingine nayo lakini ninaweza kushiriki nawe kutoka kwa uzoefu wa kibinafsi kwamba methali hizi mbili pekee pamoja na hizo zingine pia zimebadilisha maisha yangu.

Wameweza kweli. Sasa nageukia kundi la tatu la methali. Hizi ni methali mbili ambazo ziko mbele ya hizi mbili ambazo nimetoka kushiriki nazo mstari wa 25 na 26 Ngoja nizisome.

Kama maji baridi kwa nafsi yenye kiu ndivyo ilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali. Kama chemchemi iliyotiwa matope au chemchemi iliyochafuliwa ndivyo waadilifu wanaojielekeza mbele ya waovu. Hiyo inahusu nini? Tena, tafsiri thabiti ya sitiari inaboresha sana uelewa wetu na kuthamini hekima ya ajabu ambayo inashirikiwa katika methali hizi mbili zinazoonekana kutokemea kabisa.

Na tena, kama hapo awali, methali ya kwanza inaweka mazingira ya kufasiriwa zaidi na matumizi ya methali ya pili. Hebu nianze na mstari wa 25. Kama maji baridi kwa nafsi yenye kiu ndivyo ilivyo habari njema kutoka nchi ya mbali.

Ninaamini kwamba habari njema kutoka nchi ya mbali labda si muhimu hata kwa jozi hii ya methali lakini ukweli kwamba habari njema kama hizo, chochote ambacho kinaweza kuwa cha msaada wa kimataifa hata katika siku hizo za kale habari hii njema kutoka nchi ya mbali ina athari ya kihisia ya kimwili na kijamii kwa jumuiya ya watu ambayo inalinganishwa na maji baridi kwa nafsi yenye kiu. Inaburudisha. Ni lishe.

Inategemeza maisha. Hiyo ndiyo taswira ya sitiari inayoibuliwa hapa ya habari njema inayokuja kwa jamii kutoka mbali kutoka sehemu zisizotarajiwa kutoka kwa watu ambao pengine hata hawako chini ya wajibu au wajibu wa moja kwa moja wa kusaidia katika hali yoyote ile. Kwa hivyo, tulichonacho katika methali hiyo ni namba moja ni watu wanaosaidia wanaotoa habari njema kutoka sehemu zisizotarajiwa

ambao wana uwezekano mkubwa wa kutowajibika kufanya hivyo lakini wanafanya hivyo kwa wema wa mioyo yao au chochote kile.

Na matokeo ya kile wanachofanya sasa bila kulazimika kukifanya ni lishe yenye lishe yenye kuburudisha. Sasa tugeukie methali ya pili. Kama chemchemi iliyotiwa matope au chemchemi iliyochafuliwa ndivyo waadilifu wanaojielekeza mbele ya waovu.

Hiyo inahusu nini? Watu wengi huisoma hii na kufikiri unajua kuitafsiri kibinafsi kwanza kabisa. Kwa hiyo, inaweza kuwa hali ambapo mwenye haki anajitoa mbele ya waovu. Yamkini, watu wengi wanaweza kufikiria kuhusu hali fulani ya ugomvi na mtu fulani na mara nyingi sana Wakristo hasa wanaweza kukubali kulazimishwa au lolote la mtu mwovu kwa sababu mara nyingi Wakristo hawaelewi amri ya kumpenda jirani yako au hata kuwapenda adui zako kama mwaliko wa kukubali kunyanyaswa.

Na kwa hivyo, ikiwa watasoma methali hii ikiwa hata wanaifuata au wasipoipuuza tu wanaweza kusema tu oh labda lingekuwa wazo nzuri ikiwa nitajisimamia kila baada ya muda fulani na hiyo itakuwa bora kwangu na nitakuwa chemchemi safi zaidi au kitu kama hiki. Maisha yangu yatakuwa bora ikiwa nitajitetea. Lakini kumbuka hii ni kuhusu muktadha wa malezi ya uongozi na methali iliyotangulia ilituambia kuhusu msaada kuja kwa jamii kutoka sehemu zisizotarajiwa.

Na hilo linanirudisha kwenye taswira ya maji kuwa yanaburudisha maisha yakiendeleza maisha yakiimarisha pengine hata kuokoa watu wenye kiu wanaokufa kwa kiu katika mazingira ya uhasama. Na kwa hivyo kulingana na taswira ya maji taswira ya maji ya uzima sasa naona na ninataka kuteka fikira kwenye ukweli kwamba katika mstari wa 26 watu waadilifu wanalinganishwa na chemchemi safi na chemchemi safi. Ni nini athari ya sitiari ya mtu mwadilifu kulinganishwa na chemchemi safi na chemchemi safi katika muktadha wa kuimarisha maisha? Ni wazi ikiwa mtu huyo mwadilifu ni chemchemi safi na chemchemi safi kile wanachofanya haswa katika hali ya jukumu la uongozi wao kama viongozi wanakusudiwa kuimarisha maisha kwa jamii zao haswa katika muktadha wa wale walio katika mazingira magumu wale ambao hawawezi kujisaidia wale wanaohitaji msaada kutoka kwa ulinzi wa jamii pana na wale ambao wana uwezo wa kufanya hivyo.

Na ni katika muktadha huu sasa methali yetu inaposema kwamba wenye haki wanapojisalimisha kwa waovu huwa chanzo cha maisha kisichofaa. Hazifai kwa kusudi tena. Sasa wao ni chemchemi yenye matope na chemchemi iliyochafuliwa.

Watu ambao wanapaswa kufaidika na kazi zao hawawezi kufanya hivyo tena. Kwa sababu hawa wanaojiita watu waadilifu kwa kukubali mashinikizo unyanyasaji hudai tishio la waovu ambao wanahatarisha jamii yao kwa sababu wanajitoa kwa sababu wanatoa nafasi kwa shinikizo hawasaidii tena jamii yao. Na hatimaye kile ambacho kingeweza kuwafanya kuwa waadilifu yaani kuwa wananufaisha jamii yao wanayotetea wanyonge wanapinga maovu hayatokei tena.

Wamepoteza kusudi lao. Haki yao si kujihesabia haki tena. Wamekuwa sehemu ya tatizo.

Wao ni waovu. Sina budi kusema mara nyingi mithali hii kama chemchemi iliyotiwa matope au chemchemi iliyochafuliwa ni wale wanaoitwa wenye haki wanaojitoa mbele ya waovu. Methali hii hainiruhusu nilale usiku na wala isikuache ulale usiku.

Hiyo inatufikisha mwisho wa somo hili.

Huyu ni Dk. Knut Heim na mafundisho yake juu ya kitabu cha Mithali. Hiki ni kipindi namba 15, Mithali sura ya 25-29.